

Simposi: Diversitat cultural i construcció europea

Barcelona, 14-16 de desembre de 2000

Adela Ros Híjar
Professora d'Humanitats de la UOC

Aquest article s'actualitzarà properament.
Visiteu la [web del Simposi](#) per a més informació sobre temes tractats, ponències i participants

Els dies 14, 15 i 16 de desembre de l'any 2000 es va celebrar al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona el I Simposi *Diversitat Cultural i Construcció Europea* organitzat per la Universitat Oberta de Catalunya i la Fundació Jaume Bofill. L'acte va reunir cinquanta experts de diverses disciplines preocupats per la manera com Europa es posiciona davant el repte de la diversitat cultural. L'experiència va ser molt positiva tant pel que fa als continguts com a la metodologia emprada.

Per primera vegada un conjunt d'experts en àrees tan diverses com la sociolingüística, l'antropologia, la ciència política, la sociologia, la filosofia, l'economia i la geografia es reunien durant més de dos dies per tractar sobre com ens afecta la diversitat cultural i quins mecanismes cal utilitzar per afrontar aquest fenomen dins el marc europeu. Per a nosaltres, com a organitzadors d'aquest simposi, una de la preguntes fonamentals que calia respondre era si la diversitat cultural producte de les minories nacionals i les migracions es contempla com un obstacle en el procés de construcció i d'articulació europea o com un aspecte substancial i fonamental d'aquest mateix procés. Com dèiem en el nostre projecte inicial, en el marc específic d'Europa ens trobem immersos de ple en el procés de construcció europea, que en gran part es planteja com un instrument per fer front com a europeus a la uniformització cultural derivada del procés de globalització econòmica i política. La nostra hipòtesi inicial era que hom ha cregut i encara creu que construcció europea i diversitat cultural són dos termes incompatibles i exclouents; si més no fins ara han estat presentats com a tals.

Una de les conclusions del simposi va ser que dins del model europeu encara no s'ha plantejat suficientment la temàtica de la diversitat. De moment, el model d'Europa es construeix de dalt cap a baix, hi predominen els factors econòmics i polítics sobre els socials i culturals. El plantejament del tema de la diversitat cultural ens ha permès identificar que les coses són així i ha posat de manifest que els aspectes pre-polítics no han estat prioritaris fins aquest moment sinó que, més aviat, han quedat relegats a un segon terme. Tanmateix, es va discutir molt sobre l'especificitat de la diversitat europea i molt especialment sobre un punt: a Europa s'entrecruen des de fa unes quantes dècades la presència de minories d'origen no europeu amb la diversitat producte de processos nacionals. Les diferents formes de diversitat cultural que conviuen en un mateix espai no sempre ho fan d'una manera fàcil. Aquest simposi va demostrar que cal analitzar molt més detingudament la cruïlla entre formes de diversitat "noves" i "velles".

Dels dos objectius que el Simposi s'havia marcat, el més general de contribuir a clarificar i definir els elements necessaris per tal que la construcció europea s'articuli a partir la seva diversitat cultural creiem que s'ha acomplert en gran part. De moment, s'han identificat els punts conflictius que dificulten el respecte i el tractament de la diversitat, així com algunes de les mesures que podrien ajudar a resoldre aquesta dificultat. En relació amb els objectius més específics, creiem que n'hi ha que es van acomplir amb més èxit que

d'altres. Específicament, aquells que feien referència a la identificació de problemes que sorgeixen des de la pròpia concepció de la diversitat van trobar més espai de discussió que no pas els que es proposaven d'**analitzar i comparar diferents** perspectives teòriques i discursos institucionals.

A més a més, volem fer aquestes consideracions generals:

- El simposi va servir per posar sobre la taula, en cadascuna de les àrees temàtiques, qüestions concretes sobre les quals hi ha una divergència d'opinions, més o menys gran segons els casos.
- També es va poder constatar quines són les temàtiques que requereixen més atenció des del punt de vista de la pràctica social i política (els temes que preocupen).
- La majoria d'assistents va valorar positivament el fet de poder compartir espai i debat amb altres experts d'àrees diferents de les de llurs respectives especialitats. La interdisciplinarietat i la perspectiva comparativa han estat una de les grans aportacions del simposi.
- També es van identificar alguns buits temàtics (religió, educació, planificació cultural, etc) que en el futur haurem de tractar d'una forma més específica.
- Hi ha una bona sintonia general per continuar el debat iniciat en aquest 1r Simposi. Volem aprofitar les sinèrgies existents per constituir-nos en un grup de referència en aquesta temàtica.
- La metodologia de treball -amb uns ponents, un relator, un moderador i uns experts- va donar bons resultats en general. Es tractava d'una organització de les presentacions i dels debats molt rigorosa que va donar els seus fruits.

El futur del Simposi passa per la constitució d'un espai web que farà de nucli relacional de totes les persones interessades en aquesta temàtica. A més, estem valorant en aquests moments la continuïtat de les activitats presencials així com dissenyant la pàgina web que ens permetrà crear un espai de recursos i de comunicació general per totes aquelles persones interessades en aquesta temàtica. Les actes del Simposi s'estan acabant d'editar i es publicaran en els propers mesos pel Centre de Cultural Contemporània de Barcelona.

**Visiteu la [web del Simposi](#) per a més informació sobre temes tractats, ponències i participants.
Aquest article s'actualitzarà properament.**

Citació recomanada:

ROS, Adela (2001). "Simposi Diversitat Cultural i Construcció Europea". *Digithum*, núm. 3 [article en línia]. DOI: <http://dx.doi.org/10.7238/d.v0i3.588>